

Arbetsmarknads kunskap

”Jag fick en helt annan bild av arbetsmarknaden. Att det finns olika jobb som passar mig och att jag kanske trots allt inte är värdelös.

Man fick se hur det ser ut ur ett annat perspektiv, vilket var ganska skönt.”

Elev, Gymnasiet, Örebro

VARFÖR AMK?

- Öka kunskapen om arbetsmarknaden
- Tidigare och tydligare matchning
- Öka samverkan arbetsliv - skola
- Öka studielust och motivation
- Minska stereotypa val
- Öka andelen medvetna val
- Minska ungdomsarbetslösheten

AKTÖRER

Huvudaktörer:

Aktörer:

Stödaktörer:

BAE Systems, Cambrex, Ekokem, Hällefors Kommun, Laxå kommun, Lekebergs kommun, Linde Material Handling, Ljusnarsbergs kommun, Länsförsäkringar, SAAB Dynamics, STENA Recycling, Stiftelsen Activa, Suzuki Garphyttan

VÄGEN TILL JOBB

Utbildning

Attityd

Erfarenhet

Söka info

8737

<ul style="list-style-type: none"> - SM CVARER Banvärd Bloggare Fotbollspm - Damskötare + 	<ul style="list-style-type: none"> POLIS I + Brandman kriminalare 	<ul style="list-style-type: none"> INGENJÖR JOURNALIST) CIVIL EKONOM ADVOKAT TANDLÄKARE Läkare +
--	--	--

<ul style="list-style-type: none"> Stads - Föreläsare Receptie Lastbilschaufför Förskolelärare 	<ul style="list-style-type: none"> Måldare Polis 	<ul style="list-style-type: none"> Journalist - Ekonom + Jurist I - Psykolog I Receptionist Teckenöversättare Programmerare konferensvärd konstnär läkare
---	--	---

<ul style="list-style-type: none"> Lykeschaufför - Bilmek. Receptionist Snickare + VVS 	<ul style="list-style-type: none"> Polis + Måldare - Brandman Anläggningsföreståndare 	<ul style="list-style-type: none"> Tandläkare Bilutvecklare Jurist Ingenjör Läkare + Arbetsledare Designingenjör Idrottsledare Förskolelärare
---	---	--

<ul style="list-style-type: none"> Idrottspro III Stylist - Artist - Barvalet Föreläsare 	<ul style="list-style-type: none"> Polis II + Brandman Måldare - 	<ul style="list-style-type: none"> Sjuksymsa Lärare + Läkare II Ekonom Pilot Programmerare
---	---	--

VAD VILL UNGA JOBBA MED?

Arkitekt

Brandman

Butiksbiträde

Chaufför

Chef

Djurskötare

Egen företagare

Ekonom

Elektriker

Fastighetsmäklare

Frisör

Försäljare

Idrottsproffs

Ingenjör

IT-yrken, Spel

IT-yrken, Övriga

Journalist

Juristyrken

Kock

Läkare

Lärare

Mekaniker

Militär

Pilot

Polis

Psykolog

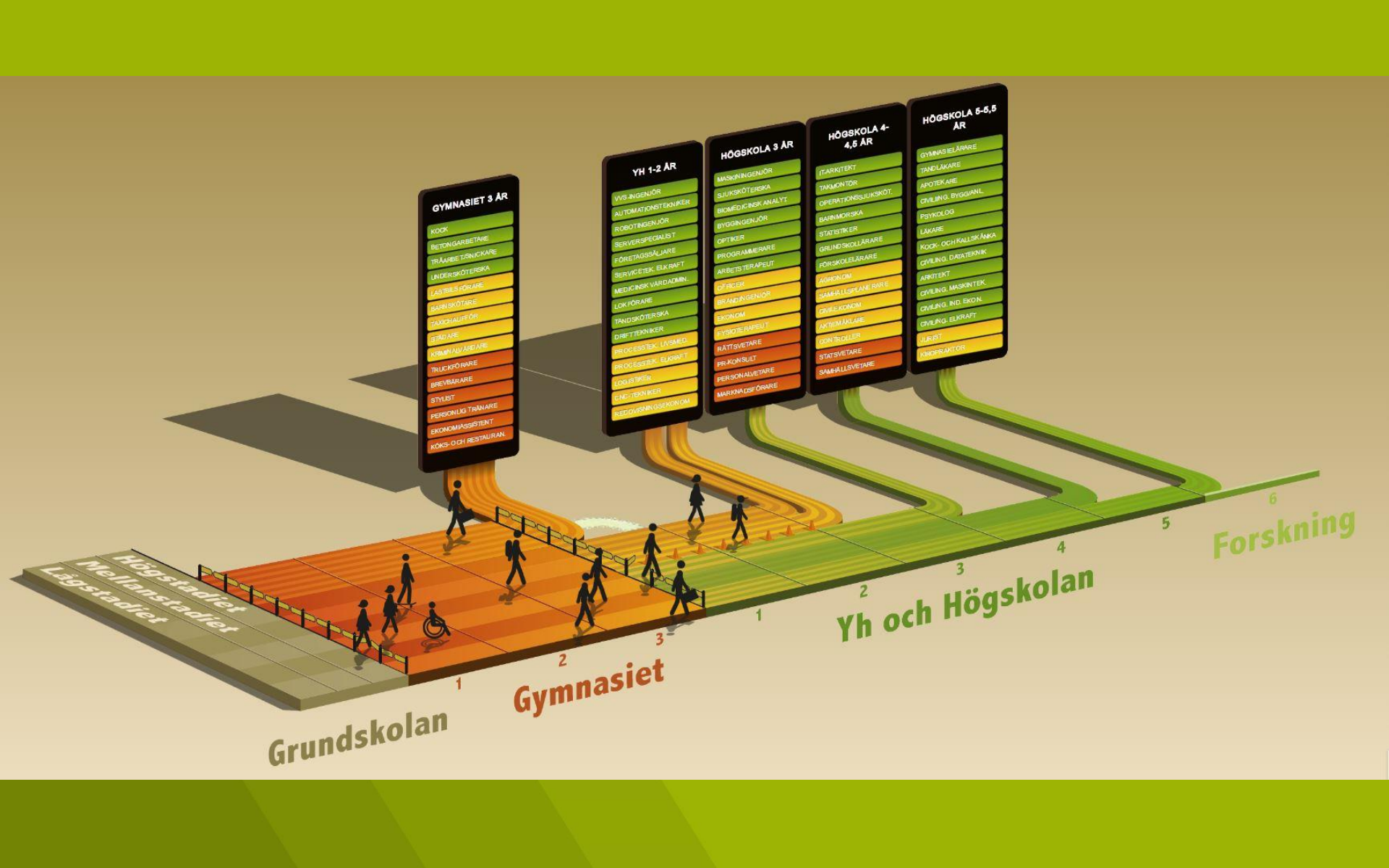
Sjuksköterska

Snickare

Socionom

Veterinär

Igenkänning, känd, status & pengar, hobby

Yrken med överskott på
arbetskraft

BANKTJÄNSTEMAN

BUTIKSSÄLJARE

EKONOMIASSISTENT

FOTOGRAF

JOURNALIST

KAFÉ- OCH KONDITORBITRÄDE

KOMMUNIKATÖR

MASSÖR

PERSONALVETARE

PERSONLIG TRÄNARE

RECEPTIONIST

SKÅDESPELARE

TELEFONIST

TRUCKFÖRARE

VAKTMÄSTARE

Yrken där det råder brist på
arbetskraft

ELEKTRIKER

FÖRSKOLLÄRARE

GRUNDSKOLLÄRARE

GYMNASIELÄRARE

KOCK- OCH KALLSKÅNKA

MASKININGENJÖR

POLIS

PSYKOLOG

REDOVISNINGSEKONOM

SOCIALSEKRETERARE

SPEC. SJUKSKÖTERSKA

SYSTEMUTVECKLARE

TAKMONTÖR

TANDLÄKARE

VVS-MONTÖR

Yrken där det råder balans

BARNSKÖTARE

BRANDMAN

CNC-OPERATÖR

CONTROLLER

FRISÖR

GROVARBETARE BYGG/ANL.

JURIST

LOGISTIKER

PERSONLIG ASSISTENT

RECEPTARIER

SKATTEHANDLÄGGARE

SKOGSMASKINFÖRARE

STÄDARE

VÄKTARE

VETERINÄR

RESULTAT

- Elever: 23 653 st
- Lektioner: 1030 st
- Vuxna på lektion: ca 1000 st
- Skolor: 46 st (16 gymnasium, 30 grundskolor)
- Höga omdömen i utvärderingar - elever samt vuxna

LEKTIONSMATERIAL

- Inspirationsmaterial för gymnasielärare
- Kopplat till läroplanen

KOPPLING TILL LÄROPLANEN

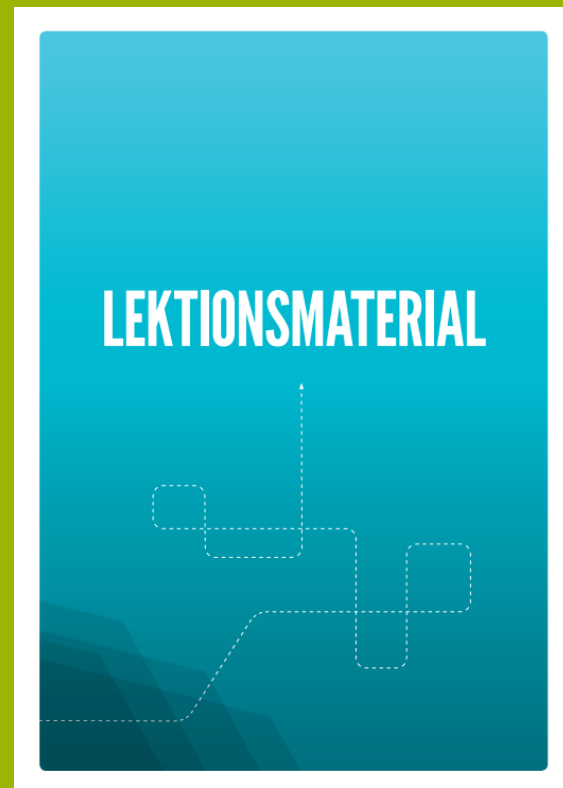
GYMNASIE

Ämne	Centralt innehåll (Gy 2011)	Tema:Lektion
Engelska	Kommunikationens innehåll	2:1
	Reception	1:3
	Produktion och interaktion	1:1, 4:3
Historia	Industrialisering	2:1
	Resursfördelning & ökat välstånd	3:3
	Tolkning och användning av olika sorters källmaterial	3:2
Idrott och hälsa	Livsstilens betydelse	2:3
	Arbets- och studiemiljöer	3:2
Matematik	Samband och förändring	3:3
	Sannolikhet och statistik	4:1
	Problemlösning	3:3
Naturkunskap	Hållbar utveckling	3:2
	Arbetsmetod och förhållningssätt	3:3
Religion	Normativ etik (gott liv & samh.)	3:1
Samhällskunskap	Arbetsmarknad, arbetsrätt och arbetsmiljö	3:1
	Privatekonomi	2:2, 4:1
	Kritiskt bearbeta information	2:3
Svenska	Muntlig framställning	1:2, 4:3
	Skriftlig framställning	1:1, 4:2
	Argumentationsteknik	2:1
	Kritisk granskning av text	1:3

FYRA TEMAN

1. Jobben söker dig
2. Vilka utbildningar leder till jobb
3. Jobben och omvärlden
4. Söka jobb

TEMA 1

1. Ett yrke för alla
2. Motpolernas dilemma
3. Var finns jobben?

TEMA 2

1. Utbildningsresan
2. Vilka jobb finns efter vilken utbildningsnivå?
3. Vart vill jag komma med min utbildning?

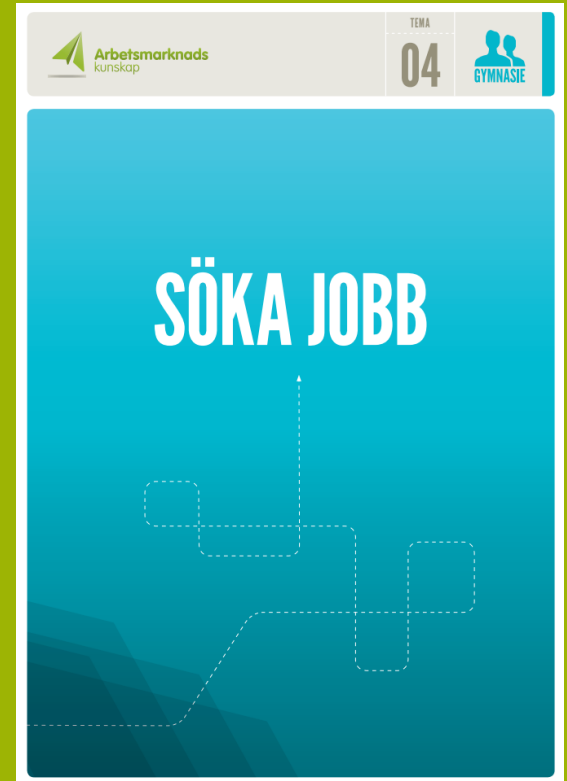
TEMA 3

1. Så funkar arbetsmarknaden
2. Jobb i min närhet
3. Den globala ekonomin och Sverige

TEMA 4

1. Mitt drömjobb och andra yrken
2. Personligt brev och CV
3. Anställningsintervju

KOPPLING TILL LÄROPLANEN

GYMNASIE

Ämne	Centralt innehåll (Gy 2011)	Tema:Lektion
Engelska	Kommunikationens innehåll	2:1
	Reception	1:3
	Produktion och interaktion	1:1, 4:3
Historia	Industrialisering	2:1
	Resursfördelning & ökat välstånd	3:3
	Tolkning och användning av olika sorters källmaterial	3:2
Idrott och hälsa	Livsstilens betydelse	2:3
	Arbets- och studiemiljöer	3:2
Matematik	Samband och förändring	3:3
	Sannolikhet och statistik	4:1
	Problemlösning	3:3
Naturkunskap	Hållbar utveckling	3:2
	Arbetsmetod och förhållningssätt	3:3
Religion	Normativ etik (gott liv & samh.)	3:1
Samhällskunskap	Arbetsmarknad, arbetsrätt och arbetsmiljö	3:1
	Privatekonomi	2:2, 4:1
	Kritiskt bearbeta information	2:3
Svenska	Muntlig framställning	1:2, 4:3
	Skriftlig framställning	1:1, 4:2
	Argumentationsteknik	2:1
	Kritisk granskning av text	1:3

TEMA

04

LEKTION

01

GYMNASIE

SÖKA JOBB MITT DRÖMJOBBS OCH ANDRA YRKEN

HJÄLPMEDEL

DATOR/INTERNET

PENNA & PAPPER

RITA & SKAPA

WHITEBOARD

SYFTE MED TEMA 4

Syftet med detta tema är att eleverna ska lära sig mer om hur man söker jobb och hur en anställningsprocess ser ut. Det finns många lediga jobb, men oftast krävs specifika kunskaper och erfarenheter för att få dem. Vidare behöver man en bra attityd och att vara insatt och påläst.

Anställningsförfarandet är ofta en stegvis process men man behöver veta hur man hittar man lediga jobb. Vidare behöver man träna på hur man presenterar man sig i sin ansökan och hur betar man sig på en intervju, samt ta reda på vad vill en arbetsgivare ha. Men först och främst måste man komma fram till vad man vill bli.

SYFTE MED LEKTION 1

Syftet med denna lektion är att få eleverna att fundera kring sin egen framtid och sina drivkrafter. Det är bra att i ett tidigt skede fundera ut en yrkesriktning, men även att ha alternativa planer om det första av någon anledning inte går i lås. Finns

det beståndsdelar i det som man kallar sitt drömjobb, som kan fås inom andra yrken? Kommer detta vara ens drömjobb även om 20 år? Vilka är de egentliga drivkrafterna bakom ett yrkesval? Vad behövs för utbildning och hur ser arbetsmarknaden ut?

INTRODUKTION TILL LEKTION 1

I Sverige finns det över 8400 yrken registrerade (Statistiska Centralbyrån, SSYK12). Att som ung veta vad man vill jobba med är givetvis inte lätt. Många unga har ofta ett drömjobb sedan tidig ålder och vanligt förekommande yrken är exempelvis polis, läkare, psykolog, advokat, arkitekt eller egen företagare. Ofta baserar unga sin yrkeskunskap på så

kallade igenkänningsyrken, det vill säga de yrken de kontinuerligt möter i sin vardag. Utifrån dessa yrken blir valmöjligheterna relativt små då de endast utgör en liten del av mångfalden på arbetsmarknaden. För att vidga perspektivet fokuserar denna lektion på vad eleverna vill bli, och vilka alternativ som kan motsvara innehållet i deras drömjobb.

AKTIVITET 1

Metoden för denna aktivitet är **diskussion** om vad man vill jobba som. Ge eleverna i uppgift att enskilt under några minuter fundera över vilket yrke de skulle vilja ha. Fråga sedan samtliga elever vad de tänkt och skriv upp dessa yrken på tavlan. Nedanstående lista innehåller de 24 vanligaste yrkena som ungdomar vill bli, uppdelat på tre kategorier.

A-lista (1p)	B-lista (2p)	C-lista (3p)
Advokat/jurist	Arkitekt	Artist/skådespelare
Fotograf/journalist	Bilmekaniker	Barnskötare
Frisör/stylist	Egen företagare	Djurskötare
Läkare	Ekonom	Försäljare
Polis	Lastbilschaufför	Idrottsproffs
Psykolog/beteendev.	Mäklare	Ingenjör
Snickare/elektriker	Pilot	Kock/bagare
Veterinär	Spelutvecklare	Lärare

Jämför elevernas yrken med tabellen, bocka för de yrken som överensstämmer och ge poäng enligt kategorierna ovan. Sätt poäng på respektive yrke, även om flera valt samma yrke, till exempel om två elever svarat lärare blir det bara tre poäng. De yrken som inte återfinns i listan är värda fem poäng (5p). Finns det yrken som matchar yrkena i listan, till exempel kan förskollärare matcha barnskötare, jobba i butik matcha försäljare och socionom matcha psykolog, så ge dem respektive poäng.

Räkna ihop antalet poäng på tavlan. Dela sedan totalpoängen med antalet elever. Exempelvis, i en klass på 23 elever samlade man ihop 66 poäng, blir det $66/23=2,87$. Jämför sedan talet med tabellen nedan.

- 0,01-1,00 Hoppsan, det finns ju över 8400 yrken att välja på.
- 1,01-2,00 Läge att googla lite yrken kanske.
- 2,01-3,00 Hyfsat på banan, men kan lära sig mer!
- 3,01-4,00 Grymt jobbat! Ni har koll, lär er några till.
- 4,01-5,00 Grattis, men kan ni rabbla mer än 50 yrken på 10 minuter?!

Avsluta med en diskussion kring resultatet och låt de i smågrupper leta reda på några yrken som de inte tidigare känner till, exempelvis via Arbetsförmedlingens yrkeskompass, allastudier.se eller lönestatistik.se.

AKTIVITET 2

Metoden för denna aktivitet är **eget arbete** om alternativ till sitt drömjobb. Ge eleverna i uppdrag att tänka ut ett framtida yrke de skulle vilja ha. Eleverna ska skriva upp detta yrke i mitten på ett papper och med utgångspunkt från yrket skapa en mindmap där de beskriver varför de vill jobba som detta samt vilka drivkrafterna är. Följande ord kan användas som ett hjälpmedel:

Spännande	Praktiskt	Självständigt
Roligt	Kreativt	Varierande
Jobba med människor	Oregelbundna tider	Problemlösning
Varierande	Påverka andra	Teoretiskt
Resa	Underhålla andra	Utmanande
Utvecklande	Flexibelt	Arbeta enskilt
Träffa folk	Meningsfullt	Ha mycket ansvar
Status	Hjälpa/Vårda	Tekniskt
Karriärmöjligheter	Stor koncern	Expert på sin sak
Försäljning	Litet företag	Vara utomhus
Jobba i grupp	Service	Hög lön

Sen besvarar eleverna följande frågor genom informationssökning:

- Stämmer de drivkrafter du satt upp för det här jobbet?
- Vilken utbildning behövs?
- Hur mycket tjänar man?
- Är det svårt att få jobb inom denna bransch?
- Hur behöver man vara för att jobba som detta?
- Är det en stor yrkesgrupp?
- Finn minst tre alternativa yrken som uppfyller samma drivkrafter som ditt drömjobb, men från andra branscher.

**Lösenord 4-6:
Kryddkrämare12**

**Lösenord 7-9:
Sockerbagare12**

**Lösenord gymnasiet:
Kalaskokerska12**

Arbetsmarknads kunskap

NYHETER & PRESS

OM ARBETSMARKNADSKUNSKAP

År 4 - 6 År 7 - 9 Gymnasiet

LEKTIONSMATERIAL

OM ARBETSMARKNADSKUNSKAP LEKTIONSMATERIAL SÖKA INFO KONTAKT GÅ TILL REGION

LOGGA IN

Den här sidan är skyddad med lösenord. Om du är intresserad av lektionsmaterialet läs mer under fliken "Om materialet".

DELA

in f t e + 0

Lösenord

Logga in

f FÖLJ OSS PÅ FACEBOOK OCKSÅ!

KONTAKT

Oskar Axelsson

oskar@handelskammarenmalardalen.se

076-677 64 79

Maria Kaikkonen

maria@handelskammarenmalardalen.se

076-677 97 98

Elise Fahlander

elise@handelskammarenmalardalen.se

0724-02 42 04

Arbetsmarknads kunskap

”Vi lärde oss om saker vi kommer behöva i framtiden. Lektionen hjälpte oss att inse andra saker som kan vara plus för just mig och få jupare iver om just Arbetsmarkanden”.

Elev, Grundskolan, Örebro

Handelskammaren Mälardalen